

EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI KIINTEIDEN BETONIASEMIEN JA BETONITUOTETEHTAIDEN YMPÄRISTÖNSUOJELUVAATIMUKSISTA

1 Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

Ehdotettavalla valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin kiinteiden betoniasemien (jatkossa betoniasemien) ja betonituotetehtaiden ympäristönsuojeluvaatimuksista. Asetuksella ehkäistäisiin ja vähennettäisiin betoniasemien ja betonituotetehtaiden toiminnasta aiheutuvaa ympäristön pilaantumista sekä yhdenmukaistettaisiin betonitoimialan ympäristönsuojeluvaatimuksia. Asetusta sovellettaisiin ympäristönsuojelulain (527/2014) 116 §:n nojalla rekisteröitäviin betoniasemiin ja betonituotetehtaisiin. Asetusta sovellettaisiin lisäksi vähimmäisvaatimuksena betoniasemiin ja betonituotetehtaisiin, jotka tarvitsevat toiminnalleen ympäristöluvan ympäristönsuojelulain 30 §:n nojalla sekä siinä tapauksessa, että betoniaseman ja betonituotetehtaan toiminta on luvanvaraista jätteen ammattimaisen tai laitospäivätoiminnan käsittelyn perusteella (luvanvaraisuusperusteena lain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 13 alakohta f).

Asetusta sovellettaisiin uusiin betoniasemiin ja betonituotetehtaisiin asetuksen voimaantulosta. Asetusta sovellettaisiin olemassa olevan betoniaseman ja betonituotetehtaan toimintaan siirtymäsäännösten mukaisesti siten, että asetuksen vaatimuksia olisi noudatettava kaikilla betoniasemilla ja betonituotetehtailla viimeistään 1 päivästä tammikuuta 2025 alkaen.

Asetus annettaisiin ympäristönsuojelulain 9 §:n ja 10 §:n nojalla.

Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019.

2 Nykyiset säännökset

Ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaan ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa aiheuttavalla toiminnalla on oltava ympäristölupa. Ympäristölupaa edellyttävät toiminnot on lueteltu lain liitteessä 1. Ympäristönsuojelulain 116 §:ssä säädetään toiminnan rekisteröinnistä ympäristönsuojelun tietojärjestelmään. Rekisteröitävät toiminnot on lueteltu lain liitteessä 2.

Ympäristönsuojelulain 30 §:ssä säädetään liitteen 2 mukaisen rekisteröitävän toiminnan luvanvaraisuudesta. Pykälän 1 momentin 1 kohdassa säädetään, että toiminta edellyttää ympäristölupaa, jos se on osa direktiivilaitoksen toimintaa. Lupaa ei tarvita sellaiselle luvanvaraisen laitoksen osalle, joka voidaan rekisteröidä ja joka ei ole osa niin sanottua direktiivilaitosta. Pykälän 1 momentin 2 kohdan mukaan ympäristölupa tarvitaan, jos toiminnasta saattaa aiheutua 27 §:n 2 momentissa tarkoitettu seuraus. Lain 27 §:n 2 momentissa ovat vesistön ja pienten vesien (ojan, lähteen tai noron) pilaantumiseen sekä eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentin tarkoittamaan kohutuottomaan naapuruushaittaan liittyvät luvanvaraisuusperusteet. Pykälän 1 momentin 3 kohdassa säädetään rekisteröitävän toiminnan luvanvaraisuudesta 28 §:n perusteella, kun toiminta sijoitetaan tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalle pohjavesialueelle.

Kiinteät betoniasemat ja betonituotetehtaat siirrettiin rekisteröintiin ympäristönsuojelulain muutoksella 437/2017, joka tuli voimaan 1.9.2017 (lain liitteen 2 kohta 8). Lain muutokseen liittyvän siirtymäsäännöksen mukaan kiinteät betoniasemat ja betonituotetehtaat säilyvät kuitenkin luvanvaraisina siihen saakka, kunnes niitä koskeva lain 10 §:n nojalla annettavat valtioneuvoston asetus tulee sovellettavaksi.

Ympäristönsuojelulain 116 §:n mukaan liitteessä 2 säädetystä ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta toiminnasta on tehtävä rekisteröinti-ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröintiä varten. Rekisteröinti-ilmoituksen sisällöstä ja ympäristönsuojeluvaatimuksista säädetään 10 §:n nojalla annettavalla asetuksella. Rekisteröinti-ilmoitus olisi jätettävä liitteen 2 mukaisesta toiminnasta viimeistään 60 päivää ennen toiminnan aloittamista. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen olisi rekisteröitävä toiminta 60 päivän kuluessa rekisteröinti-ilmoituksen jättämisestä.

Kun betoniasema tai betonituotetehdas rekisteröidään ympäristönsuojelun tietojärjestelmään, ei rekisteröintiviranomainen voi rekisteröinnin yhteydessä antaa toiminnalle sitä koskevia määräyksiä. Asetuksen noudattamista valvotaan jälkivalvonnassa. Jos toiminnalle olisi haettava ympäristölupa, on ympäristölupaviranomaisella ympäristönsuojelulain 70 §:n mukainen mahdollisuus asettaa luvassa asetusta ankarampia lupamääräyksiä. Lupaviranomainen voisi antaa myös lupamääräyksiä tapauskohtaisen lupaharkinnan mukaisesti seikoista, joista asetuksessa ei säädetä. Tällaisia voisivat olla esimerkiksi pohjaveden tarkkailua koskevat määräykset, jos toiminta sijoittuu pohjavesialueelle.

Ympäristölupa vaaditaan edelleen sellaisilta betoniasemilta ja betonituotetehtailta, joilla hyödynnetään jätteeksi luokiteltuja materiaaleja, kuten betoni- ja puumurskettä tai jätteenpolttolaitoksilla syntyvää pohjakuonaa. Jos näiden toimintojen ympäristönsuojeluvaatimuksista säädetään ympäristönsuojelulain 10 §:n nojalla tai jätelain 14 §:n nojalla annetulla valtioneuvoston asetuksella, kuten esimerkiksi jätteeksi luokittelun päättymisen kriteereistä (EoW), jätteen käsittelyyn tai hyödyntämiseen ei silloin tarvita ympäristölupaa.

3 Ehdotuksen yksityiskohtainen sisältö

1 § Soveltamisala

Pykälän ensimmäisen momentin mukaan asetusta sovellettaisiin sekä rekisteröitäviin että ympäristöluvanvaraisiin betoniasemiin ja betonituotetehtaisiin. Asetusta sovellettaisiin kiinteisiin betoniasemiin eli pysyvästi sijoitettuihin ja sellaisiin betoniasemiin, jotka voidaan tarvittaessa siirtää muualle ja jotka sijoitetaan vähintään kahden kuukauden ajaksi samaan paikkaan (niin sanotut projektiasemat).

Asetusta sovellettaisiin sellaiseen rekisteröitävään betoniasemaan ja betonituotetehtaaseen, jonka toiminnassa käytetään kivihiilen poltossa syntynyttä lentotuhkaa. Lentotuhkan käytön edellytyksistä säädetäisiin tarkemmin asetuksen 4 §:ssä.

Kivihiilen lentotuhkaa voidaan jo hyödyntää maanrakentamisessa 1 päivänä tammikuuta 2018 voimaan tulleen eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa annetun valtioneuvoston asetuksen (843/2017, MARA-asetus) mukaisesti. Asetuksen mukaan kivihiilen polton lentotuhkan käyttö on sallittua väylä- ja kenttärakenteissa, tuhkamursketeissä sekä teollisuus- ja varastorakennusten pohjarakenteissa ja stabilointiaineena edellä mainituissa maarakentamiskohteissa.

Betonin valmistukseen tarvitaan kiviainesta, sideainetta (sementtiä) ja vettä. Lisäksi voidaan tarvita erilaisia lisäaineita, joilla betoniin saadaan kulloinkin tarvittavia ominaisuuksia. Perinteisesti betonin valmistuksessa käytettävät materiaalit ovat luonnonkiviaines, jota betonissa on 85–90 %, sementti, jota on 8–12 % sekä puhdas vesi. Lisäaineet, kuten notkistimet, huokostimet ja pintahidastimet, ovat kemikaaleja ja niiden määrä betonissa vaihtelee välillä 0–0,5 paino-%.

Betoniteollisuus käyttää raaka-aineina ja seosaineina eräitä muita materiaaleja, joiden on aina täytettävä soveltuvien teknisten standardien ja betoninormien vaatimukset. Terästeollisuuden masuunikuonasta jauhettua masuunikuonajauhetta ja kivihiilen lentotuhkaa käytetään betonin valmistuksessa korvaamaan sementtiä. Kansallisesti betonikiviainesten ja betonissa käytettävien seosaineiden laatuvaatimukset määritellään Suomen Betoniyhdistys ry:n Betoninormeissa ja kansallisissa kiviainesstandardeissa.

2 § Määritelmät

Asetuksen 2 §:n 1 kohdassa määriteltäisiin *kiinteä betoniasema* laitokseksi, jossa valmistetaan betonia kiviaineksia, sementtiä, vettä sekä muita side- ja lisäaineita sekoittamalla ja joka kuljetetaan välittömästi muualla käytettäväksi. Betoniasemalla tarkoitettaisiin samaa kuin valmisbetoniasemalla. Toiminnan tulisi olla pysyvästi tai vähintään kahdeksi kuukaudeksi tietylle paikalle sijoitettu. Soveltamisalaa ei vaikuttaisi se, olisiko betoniasema siirrettävällä alustalla vai ei.

Pykälän 2 kohdassa määriteltäisiin *betonituotetehtas* laitokseksi, jossa valmistetaan betonituotteita. Betonituotteet ovat rakennuselementtejä, palkkeja, putkia, kaivonrenkaita, laattoja, pilareita, pihakiviä tai muita vastaavia tuotteita. Betonituotetehtaalla valmistettava betonimassa käytetään tuotteiden raaka-aineena.

Pykälän 3 kohdassa määriteltäisiin *lentotuhka*. Kivihiilen poltossa syntyvällä lentotuhkalla tarkoitettaisiin tuhkaa, joka on eroteltu mekaanisesti tai sähköisesti kivihiilen poltossa syntyvistä savukaasuisista ja jota käytetään sideaineena betonin valmistuksessa.

Pykälän 4, 5 ja 6 kohdassa määriteltäisiin asetuksen 4 §:ssä tarkoitetut EU-säädökset eli rakennustuoteasetus, REACH-asetus sekä CLP-asetus.

Pykälän 7 kohdassa *ylijäämäbetonilla* tarkoitettaisiin betoniaseman ja betonituotetehtaan tuotannosta ylijäänyttä betonijätettä ja pesuissa muodostuvaa betonilietettä. Tämä vastaisi jätenimikettä 10 13 14. Ylijäämäbetonia olisi tuotannon ylijäämä, kuljetusautojen mukana palautuva betoni, hylätyt tuotteet sekä pesuissa muodostuva ja selkeytysaltaissa erottuva liete.

Pykälän 8 kohdassa *olemassa olevalla betoniasemalla ja betonituotetehtaalla* tarkoitettaisiin tämän asetuksen voimaantullessa toiminnassa olevaa betoniasemaa ja betonituotetehdasta tai betoniasemaa ja betonituotetehdasta, jonka ympäristölupahakemus on kuulutettu ympäristönsuojelulain 44 §:n mukaisesti ennen tämän asetuksen voimaantuloa.

Pykälän 9 kohdassa *uudella betoniasemalla ja betonituotetehtaalla* tarkoitettaisiin betoniasemaa ja betonituotetehdasta, joka ei ole ollut toiminnassa eikä sen ympäristölupahakemusta ole kuulutettu ympäristönsuojelulain 44 §:n mukaisesti ennen tämän asetuksen voimaantuloa.

Pykälän 10 kohdassa *valvontaviranomaisella* tarkoitettaisiin kunnan ympäristönsuojeluviranomaista tai, jos toiminta on luvanvaraista ja toimivaltainen lupaviranomainen on valtion lupaviranomainen, valtion valvontaviranomaista.

3 § Rekisteröinti-ilmoituksen sisältö

Pykälässä säädettäisiin tiedoista, joista ympäristönsuojelulain 116 §:ssä tarkoitetun rekisteröinti-ilmoituksen tulisi sisältää.

Ilmoituksen tiedoista osa olisi yksityiskohtaisia tietoja mm. prosessi- ja pesuvesien käsittelystä ja johtamisesta, pölyämisen ehkäisemisestä sekä raskaan liikenteen määrästä, joilla varmistettaisiin se, että viranomainen saisi valvontaa varten vastaavat tiedot kuin aiemmin ympäristölupahakemuksen yhteydessä. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voisi pyytää toiminnanharjoittajaa vielä täydentämään ilmoitusta, jos tiedot eivät olisi valvontaa varten riittäviä.

Rekisteröinti-ilmoitusta varten laaditaan lomake, jolla tiedot toiminnasta ilmoitettaisiin ympäristönsuojelun tietojärjestelmään. Lomake ja sen täyttöohje julkaistaan ympäristöhallinnon internet-sivuilta osoitteesta <http://www.ymparisto.fi/luvat> → Ympäristönsuojelulain mukainen rekisteröinti.

4 § Lentotuhkaa koskevat vaatimukset

Pykälässä säädettäisiin vaatimuksista, jotka kivihiilen polton lentotuhkan tulisi täyttää, jotta sitä voitaisiin käyttää betonin valmistuksessa rekisteröitävällä betoniasemalla. Lentotuhkan CE-merkintävaatimus tulee sen käytöstä betonin seosaineena, joka sisältyy Euroopan parlamentin ja neuvoston rakennustuoteasetukseen ((EU) N:o 305/2011), joka tuli kokonaisuudessaan voimaan 1.7.2013. CE-merkinnällä valmistaja vakuuttaa, että rakennustuotteen ominaisuudet ovat eurooppalaisen harmonisoidun tuotestandardin tai eurooppalaisen teknisen hyväksynnän mukaiset. Rakennustuotteeseen kiinnitetty CE-merkintä osoittaa, että tuote on testattu harmonisoidun tuotestandardin mukaisella testimenetelmällä ja että tuote on ilmoitetun suoritustason mukainen.

Lentotuhkan on CE-merkinnän saadakseen täytettävä eurooppalaisen harmonisoidun tuotestandardin, joka on Suomessa julkaistu standardina SFS-EN 450-1 "Betoniin käytettävä lentotuhka, osa 1, määritelmät, laatuvaatimukset ja vaatimuksenmukaisuus", vaatimukset, jotta sitä voidaan käyttää betonin valmistuksessa. Standardi asettaa vaatimuksia mm. haitallisille hienoaineksille ja kivihiililentotuhkan hehkutushäviölle sekä määrittelee kemialliset ja fysikaaliset vaatimukset sekä laadunvalvontamenetelyt betonin seosaineena käytettävälle, standardin kohdassa 3.2 määritellylle silikaattipitoiselle lentotuhkalle, erityisesti kun sitä käytetään standardin EN 206 mukaiseen betoniin.

Kemikaaliviraston (ECHA) julkaisemien aineiden rekisteröintiasiakirjojen perusteella kivihiilenpolton lentotuhkalle on päärekisteröinti tehty ja rekisteröinnissä on mukana myös useampia jäsenrekisteröinnin tehneitä kivihiilenpolton tuottavia yrityksiä. Näitä materiaaleja on rekisteröity sekä teolliseen että ammattikäyttöön, osa myös kulutuskäyttöön. REACH-rekisteröinnissä kuvataan tiedot mm. lentotuhkan koostumuksesta ja aineosuuksista, jolloin sen käyttö tuotteena tietyssä käyttötarkoituksessa olisi mahdollista. Esimerkkeinä käyttötarkoituksista on käyttö sementin valmistuksessa, käyttö raaka-aineena asfaltin ja betonin valmistuksessa ja erilaisten rakennusmateriaalien valmistuksessa. Rekisteröintejä löytyy myös maanrakentamistarkoituksiin, kuten patorakentamiseen sekä kaatopaikka- ja tierakentamiseen. Tuotteita on rekisteröity myös kuluttajakäyttöön esimerkiksi talojen rakennusmateriaaleina ja tiettyjä kuonia esimerkiksi hiekoitustarkoituksiin.

CE-merkintä, REACH-rekisteröinti ja betoninvalmistukseen liittyvät standardit eivät suoraan osoita kivihiilenpolton lentotuhkan ympäristökelpoisuutta, mutta niiden avulla varmistetaan betoninvalmistuksessa käytettävän lentotuhkan yleiset laatuvaatimukset. Lentotuhkan käyttö betonin valmistuksessa on vakiintunutta käytäntöä. Kivihiilen polttamisessa syntyvä lentotuhka koostuu pääasiassa erilaisista mineraaleista, kuten kvartsista, korundista, hematiitista, sekä kalsium-, magnesium-, kalium- ja natriumoksidoista sekä vähäisistä mutta vaihtelevista määristä raskasmetalleja. Lentotuhkasta ympäristöön liukenevia aineita on tutkittu laajasti. Betoniin sitoutuneesta tuhkasta ei käytännössä liukene sen sisältämiä aineita ympäristöön, jolloin tuhkan mahdollisilla laatuvaihteluilla ei ole yhtä suurta merkitystä ympäristövaikutusten kannalta kuin käytettäessä tuhkaa maanrakentamisessa. Lentotuhkan myyjä toimittaa lentotuhkan CE-merkintäasiakirjat, sertifikaatit, vaatimustenmukaisuusvakuutukset sekä alkutestausten tulokset ostajalle pyydettyä.

Pykälässä viitattaisiin CLP-asetukseen sen varmistamiseksi, että betonissa käytettävä lentotuhka ei olisi asetuksen mukaisesti luokiteltu vaaralliseksi.

5 § Ylijäämäbetonin varastointi ja käsittely

Betoniasemilla syntyy ylijäämäbetonia betonipumppujen suppilon tyhjennyksissä ja toisinaan tilanteissa, joissa koko tilattua määrää ei ole pystytty käyttämään työmaalla. Betonimylyjen sekä betonin kuljetusautojen kuljetussäiliöiden pesuissa ylijäämäbetonia syntyy selkeytysaltaista ajoittain poistettavana pohjalietteenä. Betonituotetehtailla ylijäämäbetonia syntyy lähinnä viallisina tuotteina esimerkiksi valun epäonnistuessa sekä betonilietettä tuotteiden sahauksessa ja hionnassa.

Ylijäämäbetonin käsittelyssä olisi noudatettava ympäristönsuojelulain ja jätelain säännöksiä erityisesti ottaen huomioon, onko kyse luvanvaraisesta jätteen ammattimaisesta tai laitospäisestä käsittelystä.

Ylijäämäbetonia voitaisiin käsitellä esimerkiksi erottamalla kiviaines pesemällä kovettumattomasta ylijäämäbetonista tai murskaamalla kovettunutta ylijäämäbetonia.

Ylijäämäbetonia voitaisiin varastoida tilapäisesti betoniaseman tai betonituotetehtaan alueella ottaen huomioden edellä mainitut säädökset. Ylijäämäbetonin, kuten muunkin jätteen, varastoinnissa tulisi huomioida kaatopaikoista annetun valtioneuvoston asetuksen (331/2013) sääntely, jonka mukaan jätettä voidaan varastoida alle yhden vuoden ajan ennen sen loppukäsittelyä ja alle kolme vuotta ennen sen hyödyntämistä tai esikäsittelyä ennen kuin varastointipaikka katsottaisiin kaatopaikaksi.

Selkeytsaltaista nostettava hienoa kiviainesta ja sementtiä sisältävä pohjaliete voitaisiin käsitellä joko suotopuristimella, laskeuttamalla tai kasavarastoinnilla vesipitoisuuden vähentämiseksi. Kasavarastoinnissa liete olisi sijoitettava aluksi betonialustalle tai vastaavalle tiiviille alustalle, josta ylimääräinen vesi johdetaan kallistuksen avulla takaisin selkeytsaltaaseen.

6 § Ylijäämäbetonin tilapäinen murskaus

Jos syntynyttä ylijäämäbetonia ei kuljeteta muualle murskattavaksi, sitä murskataan betoniaseman ja betonituotetehtaan alueella useimmiten muutamana päivänä vuodessa. Toiminnan tilapäisen luonteen vuoksi pykälässä viitattaisiin ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaiseen meluilmoitusta koskevaan sääntelyyn ja ympäristönsuojelulain nojalla annettuihin kunnan ympäristönsuojelumääräyksiin, joilla kunta voi halutessaan korvata 118 §:n mukaisen meluilmoitusmenettelyn tiettyjen tilapäistä melua aiheuttavien toimintojen osalta. Jos ylijäämäbetonia kuitenkin murskataan toistuvasti ja murskaustoiminnan kesto on yhteensä vähintään 50 päivää, murskaustoiminta edellyttää ympäristönsuojelulain mukaisesti ympäristölupaa (liitteen 1 taulukon 2 kohta 7e).

7 § Toiminnan sijoittaminen

Pykälässä viitattaisiin toiminnan sijoittamista koskevan ympäristönsuojelulain sääntelyyn. Ympäristönsuojelulain 11 §:ssä säädetään sijoittumisen yleisistä edellytyksistä ja 12 §:ssä oikeusvaikutteisen kaavan vaikutuksesta toiminnan sijoittamiseen.

Betoniaseman tai betonituotetehtaan rekisteröityessä toiminnan sijoittamista ei harkittaisi uudelleen, koska sijoituspaikan soveltuvuus asemakaavaan nähden on aikanaan tutkittu jo rakennusvaiheessa (olemassa olevat) tai tutkitaan rakennusluvan yhteydessä (uudet), joten kaavanmukaisuutta ei olisi tarpeen tarkastella enää erikseen rekisteröitäessä toiminta ympäristönsuojelun tietojärjestelmään.

8 § Melutasot ja melua aiheuttavien työvaiheiden aikarajat

Meluhaittaa aiheuttavat pääasiassa betoniasemalle ja betonituotetehtaalle tulevat kiviaineskuljetukset sekä pois lähtevät valmisbetoni- ja betonituotekuljetukset. Betoniaseman sijoituspaikan lisäksi liikenteestä aiheutuva meluhaitta riippuu aseman tuotannon laajuudesta ja sen seurauksena liikennetiheydestä asemalle ja sieltä pois. Asetuksella säädettäisiin betoniaseman tai betonituotetehtaan alueella aiheutuvan melun raja-arvoista melulle alttiissa kohteissa. Uuden betoniaseman tai betonituotetehtaan toiminnasta aiheutuvan meluhaitan ehkäiseminen voidaan parhaiten ottaa huomioon, kun alueita kaavoitetaan ja niille suunnitellaan sijoitettavaksi teollista toimintaa, kuten betoniasema.

Ympäristöluvuissa asetetaan usein tapauskohtaisesti metrimääräinen vähimmäisetäisyys lähimpään melulle alttiiseen kohteeseen. Tässä asetuksessa ympäristönsuojeluvaatimuksista ei kuitenkaan katsottu tarpeelliseksi asettaa kaikkialla velvoittavaa vähimmäisetäisyyttä, koska melun leviämiseen ja haitan kokemiseen vaikuttavat betoniaseman toiminnan lisäksi muut lähialueen toiminnat, maastonmuodot ja esteet.

Pykälän ensimmäisessä momentissa säädettäisiin meluhaittojen ehkäisemisen huomioon ottamisesta asettamalla laitoksen toiminta-aikaa ja yöaikaa koskevat melutason raja-arvot melulle alttiissa kohteissa. Näitä raja-arvoja sovellettaisiin silloin, kun betoniasemaa tai betonituotetehtästä käytetään ja

kun uuden toiminnan sijoittamista suunnitellaan. Raja-arvot perustuvat melutasojen ohjearvoista annettuun valtioneuvoston päätökseen (993/1992) mukaisesti ohjearvoihin. Melutasojen raja-arvot koskisivat myös olemassa olevan betoniaseman tai betonituotetehtaan toimintaa, mutta niiden ei automaattisesti tarvitsisi asetuksen voimaantultua selvittää melutasoja. Ehdotetun 16 §:n mukaan olemassa olevan betoniaseman ja betonituotetehtaan toiminnasta aiheutuvat melutasot on mitattava, jos valvontaviranomainen sitä perustellusta syystä vaatii.

Alueen muilla melulähteillä tarkoitettaisiin muun muassa mahdollista ylijäämäbetonin murskaustointia.

Pykälän toisessa momentissa säädettäisiin uuden betoniaseman melutasojen selvittämisestä ennen toiminnan aloittamista joko mallintamalla tai muutoin ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksymällä tavalla osoittamalla, etteivät ensimmäisessä momentissa tarkoitettut melutasot ylity. Melutasojen ylitymistä voitaisiin ehkäistä esimerkiksi sijoittamalla toiminta riittävän etäälle melulle alttiista kohteista tai hyödyntämällä tässä maaston muotoja tai rakentamalla meluesteitä. Lisäksi tuotteiden kuljetusreitit tulisi suunnitella ja huomioida kaavoituksessa siten, ettei niistä aiheudu haittaa.

Pykälän kolmannessa momentissa säädettäisiin toiminnanharjoittajan velvollisuudesta ilmoittaa valvontaviranomaiselle heti kun on tiedossa, että betonia olisi tilapäisesti esimerkiksi muutaman vuorokauden ajan tuotettava myös ilmoitetun normaalin toiminta-ajan ulkopuolella esimerkiksi yöaikaan. Ilmoitus olisi tehtävä, jotta valvontaviranomainen saisi tiedon poikkeavista toiminta-ajoista ja voisi puuttua asiaan, jos sille tulisi ilmoituksia meluhaitasta. Poikkeava toiminta-aika voisi johtua esimerkiksi siitä, että betonin toimituskohde on laaja yhtenäinen betonivalu, kuten silta tai vastaava rakenne, jonka valutyö on tehtävä kokonaisuudessaan ilman katkoja. Jos ilmoittaminen edellä mainitusta normaalista toiminta-ajasta poikkeavasta toiminnasta etukäteen ei olisi mahdollista, ilmoitus olisi toimitettava valvontaviranomaiselle viimeistään seuraavana arkipäivänä. Jos toiminta alkaisi säännöllisesti kello 6 ja tieto ilmoitettaisiin rekisteröintilomakkeella toiminnan aloitusajankohdaksi, toiminnassa olisi noudatettava 1 momentissa tarkoitettuja kello 22–7 välisen ajan keskiäänitasojen raja-arvoja eikä tällöin olisi kyse tämän momentin tarkoittamasta tilapäisestä toiminnasta.

9 § Pölypäästöjen rajoittaminen

Pykälän ensimmäisessä momentissa säädettäisiin veloitteesta huolehtia pölyn leviämisen ehkäisemisestä pölyävien aineiden käsittelystä ja eri työvaiheista. Pölyä syntyy myös piha-alueella liikennöinnistä (betonin ja raaka-aineiden kuljetusautot) sekä raaka-ainekuormien purkamisesta. Pölyävät raaka-aineet olisi säilytettävä suljetuissa astioissa siten, etteivät ne pääse leviämään ympäristöön esimerkiksi tuulen mukana.

Pykälän toisessa momentissa säädettäisiin sementti- ja sideainesiilojen pölypäästöjen rajoittamisesta sekä pölyävän työvaiheen rajoittamisesta pölynerottimien vikaantuessa. Pölypäästöjen ehkäisemiseksi sementtisiilot olisi varustettava pölynerottimilla (pölynsuodattimilla) ja huolehdittava siitä, että ne toimivat asianmukaisesti. Vaatimus perustuisi hyviin käytäntöihin, joita betoniasemilla jo toteutetaan. Betonin tuotannon pölyävin työvaihe on sementin purku sementtisiiloihin, jos betonisiilojen pölynerottimet eivät toimi asianmukaisesti. Sementti tuodaan betoniasemalle irtotavarana säiliöautolla, joka paineen avulla pumppaa sementin varostosiiloon. Betoniasemilla käytössä olevat suodattimet puhdistetaan ravistelemalla ja täryttämällä, jolloin suodattimiin kerääntynyt sementtipöly palautuu takaisin raaka-aineeksi.

Pykälän kolmannessa momentissa säädettäisiin ajoväylien ja piha-alueiden pölyämisen ehkäisemisestä, jota voitaisiin tehdä ajoväyliä ja piha-alueita harjaamalla ja tarpeen mukaan pesemällä niitä vedellä. Pölyn sitomiseen voitaisiin myös käyttää pölynsidontakemikaaleja sijaintipaikasta riippuen. Ajoväyliä voitaisiin myös asfaltoida tai muutoin päällystää kunnossapidon helpottamiseksi.

10 § Jätevesien käsittely ja johtaminen

Pykälässä ensimmäisessä momentissa säädettäisiin toiminnanharjoittajan velvollisuudesta selvittää muodostuvien jätevesien määrä ja laatu. Jätevedet ovat yleensä emäksisiä ja suolapitoisia, sisältävät paljon sulfaattia ja kiintoainetta sekä mahdollisesti kromia. Momentissa säädettäisiin myös betonin sekä betonituotteiden valmistuksessa syntyvien prosessi- ja pesuvesien käsittelystä ja johtamisesta. Lähtökohtaisesti pesu- ja prosessivedet olisi käytettävä uudelleen ja kierrätettävä takaisin prosessiin aina kun se olisi mahdollista. Jos näitä vesiä ei kierrätettäisi, ne voitaisiin johtaa selkeytysaltaiden kautta viemäriin.

Ne prosessi- ja pesuvedet, joita ei voitaisi käyttää uudelleen, olisi esikäsiteltävä siten, ettei niistä johdettaessa vesihuoltolaitoksen viemäriin tai kuljetettaessa vesihuoltolaitoksen viemäriin umpisäiliöön keräämisen jälkeen aiheutuisi haittaa vesihuoltolaitoksen ja viemäriverkoston toiminnalle. Toiminnanharjoittajan liittyttyä viemäriin vesihuoltolaitos tekee usein toiminnanharjoittajan kanssa teollisuusjätevesisopimuksen, joka sisältää ehtoja muun muassa viemäriin johdettavien jätevesien laadusta ja tarkkailusta kuten esimerkiksi raja-arvoja jäteveden pH:lle, sulfaatti- ja kiintoainepitoisuudelle, lämpötilalle sekä metallien pitoisuuksille. Viemäriin johdettavien jätevesien on oltava vesihuoltolaitoksen vaatimusten mukaisia.

Esikäsiteltyä jätevettä saisi johtaa ympäristöön vain siinä tapauksessa, että tästä ei aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Ympäristönsuojelulain 7 ja 8 §:ssä säädetään toiminnanharjoittajien velvollisuuksista koskien ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä ja rajoittamista, minkä lisäksi 16 ja 17 §:ssä säädetään maaperän ja pohjaveden pilaamiskielloista. Jos esikäsitellyn jäteveden johtamisesta ympäristöön saattaa aiheutua vesistön pilaantumista eikä kyse ole vesilain mukaan luvanvaraisesta hankkeesta, tai jos jätevesien johtamisesta saattaa aiheutua ojan, lähteen tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetun noron pilaantumista, tarvitaan toimintaan ympäristölupa ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentin mukaisesti.

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 41 §:ssä säädetään vesihuoltolaitoksen viemäriin johdettavia päästöjä koskevista yleisistä vaatimuksista. Kyseinen säännös perustuu yhdyskuntajätevesidirektiivin (91/271/ETY) 11 artiklaan. Jätevesien laadun tarkkailusta säädetään tämän asetuksen 16 §:ssä ja jätevesien laadun ja määrän raportoinnista ympäristönsuojeluviranomaiselle 17 §:ssä. Nämä velvoitteet koskevat niin viemäriin johdettavia tai umpisäiliössä kuljetettavia kuin ympäristöön johdettavia, esikäsiteltyjä jätevesiä.

Pykälän kolmas momentti sisältäisi informatiivisen viittauksen talousjätevesien käsittelyyn vesihuoltolain (119/2001) säännöksiin nojalla viemäröidyillä alueilla ja hajajätevesiasetuksen (157/2017) säännöksiin nojalla viemäriverkoston ulkopuolisilla alueilla.

11 § Öljyisten hulevesien käsittely ja johtaminen

Pykälässä säädettäisiin öljyisten hulevesien käsittelystä ja johtamisesta. Pykälän mukaan nestemäisten polttoaineiden käsittelyalueiden ja öljysäiliöiden suoja-alden hulevedet olisi käsiteltävä öljynerotimessa ennen kuin ne johdettaisiin jätevesiviemäriin, umpisäiliöön tai ympäristöön.

12 § Vaarallisten kemikaalien varastointi ja käsittely

Pykälän ensimmäinen momentti sisältäisi informatiivisen viittauksen kemikaaliturvallisuuslainsäädäntöön ja sen nojalla annettuihin asetuksiin, joita olisivat muun muassa vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista annettu valtioneuvoston asetus (856/2012) sekä vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta annettu valtioneuvoston asetus (685/2015). Lisäksi Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) oppaissa on kuvattu tarkemmin kemikaaliturvallisuuslainsäädännön vaatimuksia ja niiden toteuttamistapoja.

Pykälän toisen momentin mukaan varastoitavien vaarallisten kemikaalien pääsy ympäristön ja maaperään olisi estettävä siten, että kemikaalit varastoitaisiin viemäröimättömässä tilassa tai tilassa, jossa viemärin olisi oltava tulpattu.

Pykälän kolmannessa momentissa säädettäisiin niistä nestemäisten polttoaineiden käsittelyyn ja varastointiin liittyvistä vaatimuksista, jotka olisivat ensimmäisessä ja toisessa momentissa tarkoitettujen vaatimusten lisäksi tarpeen ympäristön ja erityisesti maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi. Nestemäisellä polttoaineella tarkoitettaisiin tässä lähinnä betoniaseman tai betonituotetehtaan lämmön- ja höyryntuotantoon käytettävää kevyttä polttoöljyä.

Pykälän kolmannen momentin kohdassa 1 säädettäisiin, että nestemäisten polttoaineiden suoja-altaaseen olisi vuototilanteessa mahdollista vähintään 1,1 kertaa siihen sijoitetun suurimman yksittäisen säiliön suurin varastoitava nestetilavuus. Tämä voitaisiin toteuttaa betoniasemilla ja betonituotetehtailta joko kasvattamalla suoja-altaan kokoa tai rajoittamalla varastoitavan nestemäisen polttoaineen suurinta määrää esimerkiksi varustamalla suoja-altaan tilavuuden määrittävä säiliö ylitäytönsäilyttimellä tai muulla automaattisesti toimivalla teknisellä ratkaisulla. Suoja-altaan tilavuuteen voitaisiin laskea mukaan tilavuuden määrittävän säiliön tilavuus siltä osin, kun säiliö on suoja-altaan reunojen alapuolella.

Pykälän kolmannen momentin kohdan 2 mukaisten toimien tavoitteena olisi ehkäistä polttoaineiden ylivuodot täyttötilanteissa. Pykälän kolmannen momentin kohdan 3 mukaan betoniasemalla tai betonituotetehtaalla olisi oltava varusteita, joilla voidaan ehkäistä vuototilanteissa vuotojen leviäminen ympäristöön.

Pykälän kolmannen momentin kohdan 4 tavoitteena olisi varmistaa se, että täyttö- ja purkutilanteissa mahdollisesti aiheutuvat öljyiset hulevedet saadaan kerättyä hallitusti talteen ja johdettua öljynerottiin. Vaihtoehtona reunakorotuksille olisi purku- ja täyttöpaikan pintojen vuotosuojaukset siten, että öljyiset hulevedet voitaisiin edelleen kerätä hallitusti. Vaihtoehtoisilla menetelmillä voitaisiin saada aikaan sama suojausvaikutus kuin kiinteillä ratkaisuilla ja näin voitaisiin välttää saavutettaviin ympäristöhöyryihin nähden kohtuuttomat investoinnit.

13 § Jätehuolto

Pykälässä viitattaisiin jätelakiin sekä sen nojalla annettuihin säännöksiin. Lisäksi säädettäisiin erityisesti muun muassa vaarallisten jätteiden säilyttämisestä ja siirtämisestä.

14 § Poikkeukselliset tilanteet

Pykälän ensimmäisessä momentissa säädettäisiin ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien toimintojen ohjeistusvelvollisuudesta.

Pykälän toiseen momenttiin koottaisiin poikkeuksellisia tilanteita koskevat tiedot, joita toimintasuunnitelmassa olisi esitettävä. Toimintasuunnitelman olisi toimitettava ympäristöluvan hakemisen yhteydessä tai kun rekisteröinti-ilmoitus jätetään ensimmäistä kertaa. Toimintasuunnitelmaa ei kuitenkaan tarvitsisi esittää ympäristöluvan muutoshakemuksen yhteydessä, mikäli se olisi haettavan muutoksen perusteella ilmeisen tarpeetonta. Toimintasuunnitelma olisi pidettävä ajan tasalla, mutta sen päivittäminen ei edellyttäisi viranomaishyväksyntää.

Pykälän kolmannessa momentissa viitattaisiin poikkeuksellisten tilanteiden ilmoitusvelvollisuutta koskevaan ympäristönsuojelulain sääntelyyn (ympäristönsuojelulain 123 §).

Pykälän neljännessä momentissa säädettäisiin toiminnanharjoittajan velvollisuudesta ryhtyä poikkeuksellisen tilanteen edellyttämiin korjaus- tai torjuntatoimiin, jotta toiminta saataisiin normaaliksi mahdollisimman pian sekä velvollisuudesta aloittaa tilanteen aiheuttamien vaikutusten selvittäminen tarvittavassa laajuudessa.

Pykälän viidennessä momentissa säädettäisiin varautumisesta toimin, joilla poikkeuksellisten tilanteiden muodostuminen vältettäisiin.

15 § Rakenteiden ja laitteistojen kunnossapito

Pykälän ensimmäisen momentin mukainen säännös rakenteiden ja laitteistojen huollosta ja kunnossapidosta annettaisiin laitteiden ja rakenteiden vioittumisesta tai vaurioitumisesta aiheutuvien haittojen ja päästöjen ehkäisemiseksi.

Pykälän toisessa momentissa säädettäisiin laitteistojen määräajoin suoritettavista huolloista. Huoltoväliä ei kuitenkaan voitaisi yksiselitteisesti säätää kaikkiin tilanteisiin sopivaksi, koska huoltojen taajuus riippuisi pölynsuodattimien ja ylitäytönestimien vikaantumisherkkyydestä ja siitä, millaisia vaikutuksia ja päästöjä kyseessä olevasta laitteesta voisi aiheutua. Selkeytsaltaiden tyhjentämistarve riippuisi toiminnan laajuudesta. Rekisteröinti-ilmoituslomakkeen päästöjen tarkkailua koskevassa osiossa kysyttäisiin tarkempia tietoja laitteistojen huolloista, kuten kuinka usein pölynerotuslaitteiden kuntoa tarkkailtaisiin ja kuinka usein selkeytsaltaat tyhjennettäisiin.

16 § Toiminnan sekä sen päästöjen ja vaikutusten tarkkailu

Pykälän ensimmäisen momentin vaatimus perustuisi siihen, että toiminnanharjoittajan on ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan oltava selvillä toimintansa päästöistä ja niiden vaikutuksista ympäristöön. Betoniaseman päästöjen tarkkailu perustuisi pääosin toiminnanharjoittajan itse suorittamaan tarkkailuun.

Pykälän toisessa ja kolmannessa momenteissa säädettäisiin käyttötarkkailusta. Siihen kuuluisivat si-deainesiiilojen pölynerottimien kunnan tarkkailu päivittäin, selkeytsaltaiden lietteen määrän tarkkailu viikoittain ja kunnan tarkkailu sekä öljynerotuskaivojen tyhjentäminen ja tarkistaminen.

Pykälän neljännessä momentissa säädettäisiin betoninvalmistuksessa syntyvien merkittävimpien jätevesien ominaisuuksien ja epäpuhtauksien tarkkailuvelvoitteesta.

Pykälän viidennessä momentissa säädettäisiin polttoainesäiliöiden kunnan tarkistamisesta.

Pykälän 6–8 momenteissa säädettäisiin melutasojen mittaamisesta. Uuden betoniaseman ja betonituotetehtaan melutasot olisi mitattava 12 kuukauden kuluessa toiminnan aloittamisesta tavanomaisena toiminta-aikana, ellei valvontaviranomainen katso mittauksia tarpeettomiksi esimerkiksi toiminnan syrjäisen sijainnin takia. Melutasot olisi mitattava lähimmissä melulle alttiissa kohteissa. Lisäksi valvontaviranomaisella olisi oikeus perustellusta syystä vaatia melumittausta myös olemassa olevalta betoniasemalta tai betonituotetehtaalta. Melumittausta voitaisiin vaatia esimerkiksi silloin, kun toiminta olisi kasvanut huomattavasti sen jälkeen, kun melumittaukset olisi edellisen kerran tehty taikka jos epäiltäisiin naapureille aiheutuvan haittaa muun muassa saapuneisiin valituksiin perustuen. Betoniaseman ja betonituotetehtaan toiminnasta aiheutuvien melutasojen mittaukset olisi tehtävä tavanomaisissa käyttöolosuhteissa.

17 § Tietojen toimittaminen ja kirjanpito

Toiminnanharjoittajan olisi vuosittain helmikuun loppuun mennessä toimitettava valvontaviranomaiselle pykälän ensimmäisessä ja toisessa momentissa luetellut tiedot edellisen vuoden toiminnasta, johon kuuluisivat muun muassa tiedot tuotannon määristä, toiminta-ajoista ja käyttötarkkailuun liittyvistä toimista sekä tiedot syntyneistä jätteistä.

Toiminnanharjoittajan olisi myös sisällytettävä kirjanpitoon tiedot 4 §:ssä tarkoitetun kivihiilen lentotuhkan CE-merkinnästä ja REACH-asetuksen mukaisesta rekisteröinnistä tai jos lentotuhkalla on vapautus rekisteröinnistä.

Pykälän kolmannen momentin mukaan toiminnanharjoittajan olisi pidettävä kirjaa vuosiraportissa toimitettavista tiedoista ja säilytettävä nämä tiedot kuuden vuoden ajan.

18 § Toiminnan muutostilanteisiin liittyvä ilmoitusvelvollisuus

Pykälässä viitattaisiin ympäristönsuojelulain 170 §:än, jossa säädetään kattavasti toiminnan muutostilanteita koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta. Lain 170 § velvoittaa toiminnanharjoittajan ilmoittamaan toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle kaikista valvonnan kannalta olennaisista muutoksista, joilla voi olla vaikutuksia ympäristön pilaantumiseen taikka säädösten tai luvan noudattamiseen. Näin saadun tiedon perusteella valvontaviranomainen arvioisi, edellyttääkö tilanne rekisteröinnin tai luvan muuttamista.

19 § Toiminnan lopettamiseen liittyvät toimet

Pykälän ensimmäisessä momentissa säädettäisiin toiminnanharjoittajan veloitteesta esittää suunnitelma toiminnan lopettamisen edellyttämistä purkutoimista sekä alueen kunnostamisesta. Toiminnanharjoittajan olisi suunnitelmassa myös esitettävä, miten selvitettäisiin mahdollinen maaperän ja pohjaveden pilaantumisen tilanne.

Pykälän toisessa momentissa säädettäisiin toiminnan lopettamisen jälkeisestä toiminta-alueen kunnostamisesta ja siistimisestä. Momentissa olisi myös informatiivinen viittaus ympäristönsuojelulain 94 §:än, jossa säädetään toiminnan lopettamisen jälkeisistä vastuista.

Edellä 18 §:ssä tarkoitettu ympäristönsuojelulain 170 § myös velvoittaa toiminnanharjoittajan ilmoittamaan valvontaviranomaiselle viipymättä myös toiminnan lopettamisesta.

20 § Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Pykälässä säädettäisiin asetuksen voimaantulosta ja siirtymäsäännöksistä.

Ensimmäisessä momentissa säädettäisiin, että asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019.

Toisessa ja kolmannessa momentissa säädettäisiin asetuksen soveltamisesta olemassa olevien betoni-asemien ja betonituotetehtaiden toimintaan. Asetusta sovellettaisiin olemassa olevan betoniaseman tai betonituotetehtaan toimintaan siitä alkaen, kun sen toiminta muuttuu olennaisesti tai lupaa on muutoin tarpeen tarkistaa. Asetusta olisi joka tapauksessa noudatettava viimeistään 1 päivästä tammikuuta 2025.

Sellaiset betoniaseimat ja betonituotetehtaat, joilla on ympäristölupa asetuksen voimaan tullessa, voisivat halutessaan rekisteröidä toimintansa tämän asetuksen mukaisesti myös heti asetuksen voimaantulon jälkeen, toisin sanoen jo ennen toisessa ja kolmannessa momentissa tarkoitettuja ajankohtia. Tällöin toiminnassa olisi lähtökohtaisesti noudatettava asetuksen vaatimuksia siitä päivästä, kun toiminta on rekisteröity.

Rekisteröintimenettelyyn siirtyvän betoniaseiman tai betonituotetehtaan ympäristöluvan raukeamisesta säädetään ympäristönsuojelulain muuttamisesta annetun lain (437/2017) siirtymäsäännöksissä.

Neljännessä momentissa säädettäisiin asetuksen voimaantulon aikaan vireillä olevien ympäristölupa-asoiden käsittelystä niiden betoniaseimien ja betonituotetehtaiden osalta, joiden ympäristölupahakemusta ei ole vielä kuulutettu. Tässä tapauksessa ympäristölupa raukeaa asetuksen voimaantulon myötä ja kunnan ympäristönsuojeluviranomainen rekisteröi toiminnan ympäristönsuojelun tietojärjestelmään. Viidennessä momentissa suljettaisiin edellisen, neljännen momentin soveltamisen piiristä niiden betoniaseimien ja betonituotetehtaiden toiminta, jotka jäävät asetuksen antamisen jälkeenkin lu-

vanvaraisiksi joko ympäristönsuojelulain 30 §:n tai lain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 13 alakohdan f mukaisen jätteen ammattimaisen tai laitospäiväisen käsittelyn perusteella.

Kuudennessa momentissa säädettäisiin asetuksen voimaan tullessa vireillä olevien betoniasemien ja betonituotetehtaiden ympäristölupa-asioiden käsittelemisestä siinä tapauksessa, että ympäristölupahakemus on ehditty jo kuuluttaa. Tällaiset ympäristölupa-asiat käsitellään tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti ja toimintaan sovelletaan tätä asetusta joko 2 tai 3 momentissa tarkoitettua ajankohdasta.

4 Ehdotuksen vaikutukset

Taustaa

Asetuksen voimaantulo mahdollistaisi sen, että kiinteät betoniasemat ja betonituotetehtaat eivät enää jatkossa tarvitse toiminnalleen ympäristölupaa, vaan rekisteröinti ympäristönsuojelun tietojärjestelmään riittää. Asiaan liittyvän ympäristönsuojelulain muutosta koskeneen hallituksen esityksen (HE 8/2017 vp) mukaan Suomessa oli vuonna 2017 noin 300 luvanvaraista kiinteää betoniasemaa ja betonituotetehtasta. Näistä arviolta noin puolet voitaisiin siirtää rekisteröintiin.

Mainitussa hallituksen esityksessä todetaan myös, että kiinteiden betoniasemien ja betonituotetehtaiden lupamääräykset ovat keskenään pitkälti saman sisältöiset ja toimintojen ympäristövaikutukset ovat varsin vähäiset (kuljetuksista aiheutuva melu, pöly ja prosessijätevedet). Toiminnot ovat myös muutoin luonteeltaan sellaisia, että valtioneuvoston asetuksessa voitaisiin kattavasti säätää toiminnan ympäristönsuojeluvaatimuksista. Luvanvaraisuus säilyisi muun muassa sijoitettaessa kyseisiä toimintoja pohjavesialueille tai kun toiminnassa hyödynnettäisiin jättemateriaaleja.

Ympäristövaikutukset

Asetuksella yhdenmukaistettaisiin kiinteiden betoniasemien ja betonituotetehtaiden ympäristönsuojeluvaatimuksia. Ympäristönsuojelun tason voidaan olettaa parantuvan toimintojen joutuessa täyttämään asetuksen yhdenmukaiset ympäristönsuojeluvaatimukset. Toiminnalle asetettavat vaatimukset olisivat myös paremmin ennakoitavissa.

Betoniasemien ja betonituotetehtaiden merkittävimmät ympäristövaikutukset ovat raaka-aineiden ja tuotteiden kuljetuksista aiheutuvat meluhaitat, pölyäminen sekä jätevesipäästöt. Toiminnan sijainnista riippuen paikalliset vaikutukset, kuten raskaasta liikenteestä aiheutuvat meluhaitat, voivat olla merkittäviä, vaikkakin kokonaisuutena arvioiden ympäristövaikutukset ovat vähäiset.

Asetuksessa tarkoitettuna kivihiihenpolton lentotuhkan käyttämisestä betonin ja betonituotteiden valmistuksessa ei arvioida aiheutuvan haitallisia vaikutuksia ympäristöön, koska tuhkan sisältämät aineet sitoutuvat valmistettavaan betonimassaan, josta ne eivät käyttökohteessaan käytännössä pääse liukemaan maaperään tai ympäristöön. Asetuksella varmistettaisiin nykyisen käytännön jatkuminen.

Taloudelliset vaikutukset

Asetuksen päästöjen rajoittamista koskevat vaatimukset vastaavat pääosin jo nykyisin betoniasemilla ja betonituotetehtailta käytössä olevia teknisiä ratkaisuja ja vastaavat myös alan parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Uuden aseman toimintaa suunniteltaessa melun leviämisen mallintaminen samoin kuin mahdollinen melumittaus saattavat aiheuttaa kertaluonteisesti ylimääräisiä kustannuksia, jos toiminnanharjoittaja ei muilla tavoin voisi osoittaa melun leviämisen vaikutusta. Kustannusarvio tällaiselle meluselvitykselle on keskimäärin noin 5 000 euroa.

Yrityksille syntyisi myönteisiä taloudellisia vaikutuksia siitä, että toiminnan rekisteröinti yksinkertaistaisi ja nopeuttaisi toiminnan aloittamista. Yhdenmukaiset ympäristönsuojeluvaatimukset toimialalle kohtelisivat toiminnanharjoittajia tasapuolisemmin maantieteellisestä sijainnista riippumatta.

Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Betoniaseman ja betonituotetehtaan rekisteröintiin siirtämiseen liittyvän ympäristönsuojelulain muutosta koskevan hallituksen esityksen (HE 8/2017 vp) mukaan menettelyyn siirtäminen lisäisi hetkellisesti viranomaisten työtä. Pitemmällä aikavälillä myönteisiä viranomaisvaikutuksia syntyisi kuitenkin siitä, että toimintojen siirtäminen luvanvaraisuudesta rekisteröintiin vapauttaisi kunnissa jonkin verran uusien toimintojen lupakäsittelyn voimavaroja kohdennettavaksi muihin ympäristönsuojelun viranomaistehtäviin. Tämä ei tosin ratkaisevasti vähentäisi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kokonaistyömäärää, vaan siirtäisi viranomaistyön painopisteen ennakkovalvonnasta jälkivalvontaan.

5 Ehdotuksen valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu virkatyönä ympäristöministeriössä. Asetuksen valmistelun tueksi asetettiin taustaryhmä, jossa olivat edustettuina seuraavat tahot: ympäristöministeriö (puheenjohtaja), Suomen ympäristökeskus, Suomen Kuntaliitto, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Keski-Uudenmaan ympäristökeskus, Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut (31.5.2017 asti Helsingin kaupungin ympäristökeskus) sekä Suomen Betoniteollisuus ry.

Asetusluonnoksesta on pyydetty lausuntoa seuraavilta tahoilta:

Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Espoon kaupunki, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Etelä-Savon ELY-keskus, Etelä-Suomen aluehallintovirasto, Helsingin kaupunki, Hämeen ELY-keskus, INFRA ry, Itä-Suomen aluehallintovirasto, Joensuun kaupunki, Jyväskylän kaupunki, Kaakkois-Suomen ELY-keskus, Kainuun ELY-keskus, Keski-Suomen ELY-keskus, Keski-Uudenmaan ympäristökeskus, Kuopion kaupunki, Lapin ELY-keskus, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, Natur och Miljö rf, oikeusministeriö, Oulun kaupunki, Pirkanmaan ELY-keskus, Pohjanmaan ELY-keskus, Pohjois-Karjalan ELY-keskus, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Pohjois-Savon ELY-keskus, Pohjois-Suomen aluehallintovirasto, Rakennusteollisuus RT ry / Suomen betoniteollisuus ry, Satakunnan ELY-keskus, sisäministeriö, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö, Suomen kuntaliitto, Suomen luonnonsuojeluliitto ry, Suomen Vesilaitosyhdistys ry, Suomen ympäristökeskus, Tampereen kaupunki, Teknologiateollisuus ry, Turun kaupunki, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), työ- ja elinkeinoministeriö, Uudenmaan ELY-keskus, Vantaan kaupunki ja Varsinais-Suomen ELY-keskus.

Asetusluonnoksesta saatiin 27 lausuntoa. Lausuntopalautteen pohjalta ylijäämäbetonin määritelmää ja käsittelyä koskevaa säännöstä täsmennettiin jatkovalmistelussa. Lisäksi ilmoittamista poikkeuksellisista toiminta-ajoista tarkennettiin. Myös jätevesien johtamista ympäristön täsmennettiin ja lisättiin vaatimus jätevesien tarkkailusta.

Asetusehdotusta ei ole tarkastettu oikeusministeriön laintarkastusyksikössä. Tämä johtuu asetuksen voimaantulon kiireellisyydestä.

6 Ehdotuksen voimaantulo

Asetus ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019.